

MARKUS IN ZIJN JEUGD

RADIOREDE Door Prof. Dr A. VAN VELDHUIZEN
voor de JEUGD

I.

DE REDACTIE VAN TIMOTHEÛS WILDE gaarne mijn radio-uitzending voor de scholen van 19 December j.l. plaatsen. Helaas had ik ditmaal geen kopy op schrift, daar het spreken voor de jeugd allen toon van lezen buitensluit. Men moet zich voorstellen, hoe de jongens in de klasse zitten en waarop ze reageeren en dan vooral zijn eigen schooltijd niet uit het oog verliezen.

We willen nu trachten het toen gesprokene zooveel mogelijk te herhalen, maar dit is niet gemakkelijk, daar ik aan een groot boek over Markus bezig ben. Wat we dan ook aan de jeugd vertelden, waren enkele losse grepen er uit. —

Dag jongens. Hoe veel Jannen zitten er wel bij jullie in de klas? Laten ze den vinger maar eens opsteken. Hoeveel Jannen hebben nu in ons land de vingers op? Want hun getal is heel groot. Ze hebben allen hun peetoom in Johannes den Dooper of Johannes den Evangelist, welke beide heilige mannen overall, maar vooral in ons vaderland, eeuwen lang in eere geweest zijn. Sint Jan, zoowel in den zomer als in den winter, was een gewichtige dag.

Als in de klas een meisje of jongen een beurt krijgt, kan mijnheer of de juffrouw zeggen: Pietje of Mietje, maar Jan, dat gaat niet, want er zijn er zooveel van dien naam, dat je in de war raakt. Dan moet de „van” er bij: Jan Janszoon Jansen bijvoorbeeld.

Weet je wel, dat er nog een bekende Bijbelsche Jan of Johannes is, over wien we het nu moeten hebben? Dit is Johannes Markus. O, zeg je, dan is zijn „van” Markus en zijn voornaam Johannes. Neen, dan heb je het glad mis. Jan is een voornaam en Markus is ook een voornaam, een even algemeene als Jan, alleen in een ander land en in een anderen tijd. Te Rome was het nog erger dan bij onzen Jan. Hier laat de voorletter J. nog andere mogelijkheden toe, maar bij de Romeinen was de voorletter M. altijd de aanduiding van Markus. Groote mannen hebben dan ook zoo geheeten, bijvoorbeeld de redenaar M. Tullius Cicero en de keizer M. Aurelius. Die hadden er dan nog een familienaam en een bijnaam bij. Hoe luidde die bij onzen Markus? Niemand weet het. Als kind kreeg hij in zijn Joodsche omgeving den naam Johannes. Hij was vermoedelijk van Levietisch geslacht en dus hoogstwaarschijnlijk voor den tempeldienst bestemd. Maar toen hij later een heerlijker dienst kreeg voor de zending in het heidensche land, werd hij op Romeinsche wijze toegenaamd Markus.

Omdat we zijn familienaam niet weten, kennen we dien van zijn vader ook niet; een man, omtrent wien we totaal niets vernemen. En van de moeder is enkel de voornaam Maria bekend.

We moeten derhalve al zeer bescheiden beginnen, wat onze kennis betreft.

Waar kwam hij vandaan? Ook hier moeten we gissen. Vermoedelijk uit Cyprus, omdat hij blijkt met dit eiland evenveel op te hebben als zijn neef Barnabas, van wien we zeker weten, dat hij, Leviet, daar vandaan was.

Een apostolisch vader zegt, dat Markus nooit den Heere Jezus op aarde heeft gezien. Hij was dus in de dagen van zijn eerste jeugd niet te Jeruzalem. Want hij heeft in zijn jeugd goed uit zijn oogen gekeken, wat echte Hollandsche jongens ook doen. Ja, kijk maar flink rond en neem de dingen maar goed in je op. Hiervoor ben je jong. Je hebt er later je leven lang wat aan, vooral indien je belangstelling uitgaat naar de eeuwige dingen. Later zie je nog altijd met welgevallen op je jeugd terug. David heeft het zelfs als koning niet vergeten, hoe hij als vermoede knaap dronk van het water uit Bethlehems bornput. Het doet zoo goed, om later nog eens je oude school terug te zien, ja zelfs de bewaarschool, waar nu vele jongens met verwaandheid laag op neerzien.

Markus kon het prachtige eiland Cyprus maar niet vergeten en hij is er dan ook meer dan eens teruggekeerd. Doch ook Jeruzalem, waar hij later woonde, heeft hij niet

kunnen vergeten. Wat heeft hij na zijn afgelegene eiland die stad van alle kanten bekeken! Geen wonder, als je van het geslacht der Levieten bent en je komt dan bij den tempel, waar je eigenlijk thuis behoort.

Nu mag hij den Heere Jezus niet zelf hebben ontmoet, hij heeft van Petrus vernomen, op welke plekken, juist van Jeruzalem, Jezus zulke groote dingen heeft gedaan. Later in Rome herinnert hij zich nog precies, waar het gebeurd is. Hij kent den ring bij het huis, waar de discipelen het veulen voor des Heeren intocht moesten halen. Hij heeft gezien, waar de lui oneerbiedig allerlei gereedschap en rommel over het tempelplein droegen om een omwegje af te snijden, wat de Heere Jezus niet kon goedvinden. Hij weet, waar de Heiland heeft gezeten, met Zijn rug tegen den Olijfberg en met Zijn oogen naar Jeruzalem heen, welks ondergang Hij voorzegde. Er zijn veel meer van die kleinigheden van groot belang, waardoor Markus zich als bewoner van Jeruzalem in zijn jeugd doet kennen.

Wij weten zelfs waar hij gewoond heeft; in een heel groot huis. Er was maar niet een gewoon deurtje voor, waardoor men zóó maar in het huis komt vallen, doch een soort van poortgebouw, gelijk groote heerenhuizen hadden in steden. Er heerscht in de ruime woning zekere welgesteldheid. Men kan er dienstpersoneel houden. Kan het een officieele Levietenwoning geweest zijn, gelijk oude pastorieën veel ruimte en veel te veel bedsteden hebben?

De moeder, Maria, is een degelijke vrouw, die weet wat ze wil. Zij zal haar Markus wel stevige leiding hebben gegeven. Zijn groote liefde voor de planten moet hij van zijn moeder hebben.

Het was een moeilijke tijd voor lieden van den stam Levi, die den Christus hadden aangenomen. De haat der Farizeëen was na den dood des Heeren wat geluwd, maar die van de Sadduceëen des te erger geworden en juist dezen stonden in nauwe aanraking met de priesters, met name de overpriesters. De gemeente, en vooral de Levieten onder haar, stonden aan allerlei moeiten bloot. Maar een tijd van gevaar heeft ook zijn schoons. Dan komen de ware belijders en de helden Gods voor den dag. Neef Barnabas was zoo iemand. Deze Leviet verkocht een stuk land en bracht de opbrengst aan de apostelen en zijn voorbeeld werkte uitstekend op velen, zelfs op menschen, die het bedriegelijk wilden nabootsen. Denk aan Ananias en Saffira, die zoo zwaar gestraft werden.

Het moet sommigen wel verwonderd hebben, dat de tante van Barnabas zijn voorbeeld niet volgde. Zou men van gierigheid hebben gefluisterd? Maar daarvoor was de eerste gemeente te heilig. Maria wist wat ze deed en ze bleek gelijk te hebben, want toen de nood op het hoogst steeg, had zij een appeltje voor den dorst ten behoeve van de verstrooide gemeente. Zij kon een gastvrij dak aanbieden, waar de geloovigen konden vergaderen en er was daar ruimte genoeg.

't Is goed in 't eigen hart te kijken
Nog even voor het slapen gaan!
Of ik, van dageraad tot avond
Geen enkel hert heb zeer gedaan.

Of ik geen oogen heb doen schreien.
Geen weemoed op een wezen lei;
Of ik aan liefdelooze menschen
Een wordeke van liefde zei!

En vind ik in het huis mijns herten
Dat ik één droefenis genas,
Dat ik mijn armen heb gewonden
Rondom een hoofd, dat eenzaam was...

Dan voel ik op mijn jonge lippen
Die goedheid lijk een avondzoen....

't Is goed in 't eigen hert te kijken
En zoo zijn oogen toe te doen!

ALICE NAHON